
Ályktanir aðalfundar SSV 2011

AÐALFUNDUR HALDINN Á HÓTEL BORGARNESI

30. SEPTEMBER OG 1. OKTÓBER 2011

Aðalfundur SSV, haldinn í Borgarbyggð 30. sept. og 1. október 2011 leggur fram eftirfarandi ályktanir um sveitarstjórna- og byggðamál:

SVEITARSTJÓRNA- OG BYGGÐANEFND

MÁLEFNI SVEITARFÉLAGA

Aðalfundur Samtaka sveitarfélaga á Vesturlandi, haldinn í Borgarnesi dagana 30. sept. og 1. október 2011, leggur áherslu á góð samskipti ríkis og sveitarfélaga. Mikilvægt er að tekjustofnar sveitarfélaga verði styrktir þannig að sveitarfélög geti sinnt lögbundnum skyldum sínum gagnvart íbúum. Nýjum verkefnum verða að fylgja viðunandi tekjustofnar.

Mikill tími og orka fer í samskipti og viðræður á milli ríkis og sveitarfélaga ár hvert þegar kemur að fjárlagagerð. Skýra þarf leikreglur í samskiptum þannig að skilvirkni og gegnsæi verði meira.

Fundurinn leggur áherslu á, að mikið og náið samstarf ríkis og sveitarfélaga fari fram þannig að þar fari tvö sjálfstæð stjórnsýslustig. Áhersla skal lögð á að við endurskoðun á reglum Jöfnunarsjóðs aukist jöfnuður milli sveitarfélaganna.

Fjölgað verði undanþáguákvæðum vegna endurgreiðslu virðisaukaskatts, sbr. endurgreiðslu virðisaukaskatts vegna fráveituf framkvæmda, kaupa á slökkviliðsbúnaði og eyðingar refa og minka.

REKSTUR SVEITARFÉLAGA OG LANDSHLUTASAMTAKA

Aðalfundur SSV, haldinn í Borgarnesi dagana 30. september og 1. október 2011 fagnar aðkomu Sambands Íslenskra sveitarfélaga að mörgum mikilvægum verkefnum f.h. sveitarfélaganna í landinu. Mikilvægt er að stjórn sambandsins ræki hlutverk sitt af festu varðandi samræmdar aðgerðir sveitarfélaga í samskiptum við ríkisvaldið.

Aðalfundur SSV lýsir ánægju sinni með þau verkefni sem beint hefur verið til sveitarfélaga og landshlutasamtaka. Þekking innan landshlutans er mikil og bæði vilji og fagleg geta til að taka að sér aukin verkefni. Bent er á að auknum verkefnum þurfa að fylgja auknir fjármunir.

Samkvæmt ákvörðun fjárlaganefndar mun hluti fjárveitinga af safnliðum renna til landshlutasamtaka í gegnum menningarsamningana. Tryggt verði að þær breytingar sem gerðar hafa verið á vinnulagi fjárlaganefndar skerði ekki framlög til þeirra verkefna á Vesturlandi sem fengið hafa stuðning nefndarinnar.

MENNTAMÁL

Á Vesturlandi eru öflugar menntastofnanir sem miklu skipta í uppbyggingu- og viðhaldi búsetu á svæðinu. Nauðsynlegt er að þær stofnanir hafi nægt fjármagn til rekstrar, til að viðhalda því öflugra starfi sem þar fer fram. Háskólar, háskólasetur, framhaldsskólar, símenntunarmiðstöð og aðrar menntastofnanir eru dýrmætar og stór hluti af stoðkerfi Vesturlands. Íbúar svæðisins hafa sýnt stuðning sinn í verki við þessar stofnanir.

Mikilvægt er að mennta- og háskólastofnanir haldi sjálfstæði sínu en auki samstarf sín á milli, samfélaginu á Vesturlandi til góða. Rekstrargrundvöll framhaldsskóla og verknámsbrauta á Vesturlandi ber að tryggja og vernda.

Tryggt verði að jöfnunarstyrkur til framhaldsskólanema verði greiddur áfram.

ATVINNU- OG BYGGÐAMÁL

Aðalfundur samtaka sveitarfélaga, haldinn í Borgarnesi, 30. september og 1. október 2011, lýsir áhyggjum yfir rekstrarumhverfi fyrirtækja og stöðu atvinnulífs á Vesturlandi. Leggja þarf áherslu á eftirfarandi:

- Tryggja þarf fyrirtækjum, sveitarfélögum, stofnunum og heimilum í landinu bætt rekstrarskilyrði. Mikilvægt er að skapa sem mestan stöðugleika í rekstrarumhverfi atvinnulífs.
- Nauðsynlegt er að eyða þeirri óvissu sem sjávarútvegurinn býr við í dag. Sjávarútvegur, landbúnaður, ferðaþjónusta og menntastofnanir eru allt afar mikilvægar atvinnugreinar á starfssvæði SSV og stöðugleiki í þeirra rekstrarumhverfi skiptir miklu máli.
- Aðalfundur SSV leggur áherslu á að hagsmunir sjávarútvegs- og landbúnaðar verði tryggðir í komandi aðildarviðræðum við Evrópusambandið.
- Auka þarf stuðning við þróunar- og nýsköpunarstarf innan sjávarútvegsins, t.d. í fiskeldi, kræklingarækt, sjávarhengdri ferðaþjónustu og nýjungum í matvælaframleiðslu.
- Tryggja þarf fjármagn til áframhaldandi reksturs Markaðsstofu Vesturlands.
- Tryggja þarf fjármagn til atvinnuþróunarfélaganna þannig að stoðkerfi atvinnulífsins veikist ekki frekar en orðið er. Mikilvægt er, í ljósi góðrar reynslu, að framhald verði á samstarfi ríkis og sveitarfélaga um rekstur á þessari starfsemi á sama grundvelli og hingað til. Aðalfundur SSV leggur mikla áherslu á að forræði atvinnuþróunarfélaga verði í höndum heimamanna.
- Tryggja þarf aðgengi fyrirtækja á landsbyggðinni að fjármagni á samkeppnishæfum kjörum, þ.á.m. með eflingu lánasviðs Byggðastofnunar eða sambærilegrar lánastofnunar á vegum hins opinbera.
- Flutningskostnaður er íþyngjandi fyrir atvinnulíf á landsbyggðinni og brýnt er að tillögur um jöfnun flutningskostnaðar nái fram að ganga. Endurskoða þarf skattlagningu á flutningskostnað.
- Standa þarf vörð um starfsstöðvar á vegum velferðarráðuneytis, sbr. heilbrigðisstofnanir, heilsugæslu, endurhæfingu, málefni fatlaðra, málefni aldraðra, o.fl. Aðalfundur SSV skorar á alþingismenn að standa vörð um velferðarmál Vestlendinga og ekki komi til frekari niðurskurðar.

- Alvarlegur skortur á læknum á Vesturlandi er mikið áhyggjuefni. Aðalfundur SSV skorar á heilbrigðisyfirvöld að endurskoða starfsumhverfi lækna á landsbyggðinni með það að leiðarljósi að gera það eftirsóknarvert fyrir lækna að setjast að og starfa á Íslandi. Læknaskortur ógnar öryggi fólks og því mikilvægt að fundin verði lausn sem dugar til frambúðar.
- Aðalfundur SSV lýsir miklum áhyggjum af því að öryggi íbúa og lögreglumanna á Vesturlandi verði ógnað með frekari niðurskurði í löggæslumálum. Sparnaður hefur þegar veikt löggæsluna og lengra má ekki ganga enda eru stór svæði á Vesturlandi oft á tíðum án nærþjónustu lögreglunnar.
- Þjóðgarðurinn Snæfellsjökull býður upp á mikil tækifæri fyrir atvinnulíf og ferðapjónustu á Vesturlandi. Aðalfundur SSV skorar á umhverfisráðherra að gera þjóðgarðinn Snæfellsjökul að sjálfseignarstofnun, með áherslu á aukna aðkomu heimaaðila að stjórnun og uppbyggingu þjóðgarðsins í þeim tilgangi að nýta þau tækifæri sem þjóðgarðurinn gefur.
- Aðalfundur SSV samþykkir áskorun til ríkisstjórnar Íslands um að horft verði til landsbyggðarinnar, sér í lagi jaðarsvæða og atvinnuumhverfis þar, varðandi tilflutning verkefna hins opinbera. Í sívaxandi mæli bitnar flutningur verkefna og hagræðingaraðgerðir ríkisvaldsins á landsbyggðinni.
- Aðalfundur SSV skorar á stjórnvöld að framselja eftirlit með umhverfismálum, vinnuumhverfi og starfsleyfum fyrirtækja til sveitarfélaga. Jafnframt tekur fundurinn undir ítrekaðar beiðnir Heilbrigðiseftirlits Vesturland þar að lútandi.

SAMGÖNGUR, SAMFÉLAGSGERÐ OG NÚTÍMAVÆÐING SKATTKERFIS

Vinnusóknarsvæði hafa stækkað á síðustu árum. Um það er fjallað sérstaklega í drögum að byggðaáætlun og fá vinnusóknarsvæði og þjónustusókn talsverða umfjöllun í sóknaráætlun.

Stækkun atvinnu- og þjónustusvæða hefur ekki verið fylgt eftir með eflingu almenningsamgangna, fremur er treyst á einkabíl. Hækkun gjalda á rekstur bifreiða leggst því með fullum þunga á þá íbúa sem sækja atvinnu og þjónustu um langan veg. Aðalfundur SSV leggur áherslu á að lokið verði samningum við innanríkisráðuneyti um yfirfærslu almenningsamgangna til sveitarfélaganna. Tryggja þarf að fjárframlög ríkisins standi undir kostnaði með sama hætti og nú er.

Þar sem almenningsamgöngum verður ekki við komið skoði stjórnvöld að nútímavæða skattkerfi sitt hvað ferðakostnað varðar. Þeir sem ferðast um langan veg til sinna starfa, fáí notið skattaafsláttar en dæmi eru um slíkar fyrirmyndir víða hjá nágrennapjóðum okkar.

RAFORKUVERÐ OG VEITUMÁL – JÖFNUN BÚSETUSKILYRÐA

Aðalfundur Samtaka sveitarfélaga á Vesturlandi, haldinn í Borgarnesi dagana 30. september og 1. október 2011, skorar á iðnaðarráðherra og fjármálaráðherra að bregðast við þeirri gríðarlegu hækkun sem orðið hefur á rafmagni á síðustu árum og beita sér fyrir auknum jöfnuði raforkuverðs. Jöfnun orkuverðs og dreifingarkostnaðar raforku er eitt af grundvallaratriðum í jöfnun búsetuskilyrða. Hvatt er til að hraða boðaðri heildarendurskoðun raforkulaga. Aðalfundur SSV skorar á stjórnvöld að leiðrétta niðurgreiðslur í samræmi við verðlagsþróun en sá ójöfnuður sem nú ríkir er ólíðandi.

FRAMHALD VINNU VEGNA SAMSTARFS OG SAMEININGAR SVEITARFÉLAGA Á VESTURLANDI

Aðalfundur SSV, haldinn í Borgarnesi dagana 30. september og 1. október 2011, fagnar öllum þeim verkefnum sem stuðla að eflingu sveitarstjórnarstigsins. Aðalfundur SSV þakkar aðkomu Jöfnunarsjóðs að greiningarvinnu SSV á frekari tækifærum í samvinnu og sameiningum sveitarfélaga í landshlutanum .

UMHVERFISVOTTUN VESTURLANDS

Aðalfundur SSV haldinn í Borgarnesi dagana 30. september og 1. október 2011 mælir með því að áfram verði unnið að umhverfisvottun Vesturlands, t.d. undir merkjum Earth Check. Reynslan frá Snæfellsnesi sýnir að vottunin felur í sér ákveðin sóknarfæri fyrir ferðaþjónustu, sveitarfélög og útflutningsfyrirtæki.

ÁLYKTUN VEGNA AUKAFRAMLAGS JÖFNUNARSJÓÐS SVEITARFÉLAGA

Aðalfundur SSV haldinn í Borgarnesi 30. september til 1. október 2011 mótmælir harðlega þeirri fyrirætlun fjármálaráðherra og innanríkisráðherra að taka 300 m.kr. af 700 m.kr. aukaframlagi Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga á þessu ári og verja þeim til eins sveitarfélags í fjárhagsvanda þrátt fyrir mótmæli af hálfu Sambands íslenskra sveitarfélaga.

Einungis 400 m.kr. munu þá verða til ráðstöfunar fyrir öll önnur sveitarfélög sem eiga í fjárhagsörðugleikum, sem er allt of lág fjárhæð m.v. þörf þeirra. Jafnframt tekur aðalfundur SSV undir þá stefnumörkun Sambands íslenskra sveitarfélaga að festa a.m.k. 1.200 m.kr. á ári næstu 2 ár í aukaframlag Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga til aðstoðar sveitarfélögum sem eru í fjárbörf vegna erfiðra rekstrarskilyrða.

SAMGÖNGUMÁL

Aðalfundur SSV, haldinn í Borgarbyggð 30. sept. og 1. október 2011 leggur fram eftirfarandi ályktanir um samgöngumál:

Aðalfundur SSV leggur ríka áherslu á að þau verkefni sem komin voru inn á skammtíma og langtíma vegaáætlun verði þau verkefni sem sett verði í forgang þegar vegaáætlun verður endurskoðuð. Brýnt er að ljúka þeim verkefnum áður en farið verður í önnur, sbr. lög um samgönguáætlun nr. 33/2008.

RAMMAÁÆTLUN UM VEGAGERÐ

Aðalfundur SSV leggur áherslu á að unnin verði rammaáætlun fyrir vegagerð. Með áætlun sem unnin er til langs tíma skapast möguleikar á því að undirbúa vel þær framkvæmdir sem t.d. þurfa að fara í umhverfismat. Rammaáætlun auðveldar allt skipulag veglína til framtíðar.

STOFNVEGIR – DREIFBÝL SVÆÐI – VEGAKERFIÐ

Aðalfundur SSV minnir á mikilvægi þess að stofnvegur í landshlutanum verði byggður upp þannig að burðargeta veganna og öryggi vegfarenda verði fullnægjandi. Mikilvægt er að bæta tengingar innan landshlutans með tengingu Snæfellsnes og Dalabyggðar um Skógarströnd.

TENGIVEGIR – DREIFBÝL SVÆÐI – VEGAKERFIÐ

Aðalfundur SSV skorar á þingmenn að hafa í huga við gerð nýrrar vegaáætlunar, að á meðan fjármagn er ekki fyrir hendi í breikkun Vesturlandsvegar, þá verði því fjármagni sem sett er í nýframkvæmdir veitt í tengi- og héraðsvegi Vesturlands, sem eru flestir malarvegir í mismunandi ásigkomulagi. Svæðið er dreifbýlt og mikil þörf er á að endurgera vegi og auka við slitlag. Um NV kjördæmi liggja um 39% (5000 km.) af heildarvegakerfi landsins. Þar af eru tengivegir 1300 km og af þeim liggja um 500 km um Vesturland. Til samanburðar má nefna að um Suðurland liggja um 28% vega landsins.

FJÁRMAGN TIL VIÐHALDSVERKEFNA

Aðalfundur SSV bendir á að fjármagn til viðhaldsverkefna í vegagerð er óviðunandi. Vegakerfi sem hefur verið byggt upp á síðustu árum þarfnast viðhalds og eru fjármunir til viðhaldsverkefna engan veginn í samræmi við þörfina. Smærri verkefni geta skilað meiru til byggðanna og atvinnulífsins.

VIÐHALD, VETRARÞJÓNUSTA OG UMFERÐARÖRYGGI

Aðalfundur SSV áréttar við stjórnvöld að huga að verkefnum sem tengjast vetrarþjónustu. Viðhald á vegakerfinu og vetrarþjónusta verður að vera fullnægjandi og má ekki koma niður á öryggi vegfarenda. Gera þarf úrbætur við hættuleg vegamót við stofnvegi á Vesturlandi.

REIÐVEGIR

Mikilvægt er að byggja upp og lagfæra reiðvegi á Vesturlandi í þágu íbúa, starfsmanna tamningabúa og ferðamanna. Hestamennska tengd ferðapjónustu hefur aukist verulega á síðustu árum. Mikilvægt er að stýra umferð hestahópa betur m.a. með því að leggja reiðleiðir sem liggja fjarri vélknúinni umferð. Einnig er æskilegt að útbúa áningastaði betur úr garði en nú er gert, t.d. með góðu aðhaldi fyrir hestahópa.

VEGGIRÐINGAR

Mikilvægt er að Vegagerðin girði búfjárheldar girðingar meðfram vegum landsins og viðhaldi verði sinnt vegna öryggis vegfarenda.

BREIÐAFJARÐAFERJAN BALDUR

Aðalfundur SSV leggur ríka áherslu á aukinn stuðning við rekstur Breiðafjarðarferjunnar Baldurs. Mikilvægt er með tilliti til ástands vega, fiskflutninga, ferðapjónustu á svæðinu og reksturs skólaútibús Fjölbautaskóla Snæfellinga á Patreksfirði að tryggja áframhaldandi rekstur ferjunnar allt árið.

FLUGMÁLAÁÆTLUN

Samgöngunefnd SSV leggur áherslu á mikilvægi viðhalds á flugvöllum á Vesturlandi m.t.t. öryggis og þjálfunarflugs.

FJARSKIPTAMÁL

Aðalfundur SSV gerir kröfu um að tryggð verði aukin gæði nettenginga, sjónvars- og útvarpssendinga á Vesturlandi í samræmi við stefnumörkun fjarskiptaáætlunar og að farsímapjónusta verði tryggð án undantekninga. Slakar nettengingar, lélegar sjónvarpssendingar og ófullnægjandi GSM samband stendur víða í vegi fyrir uppbyggingu fyrirtækja, sérstaklega í ferðapjónustu og veikir þar með búsetu.

Á sumum svæðum þarf að endurskilgreina markaðssvæði fjarskiptafyrirtækja og auka þarf eftirlit með gæðum nettenginga.

Samantekt hefur verið unnin á vegum SSV – þróun og ráðgjöf, „Ástand fjarskipta á Vesturlandi“. Fjarskipti eru meðal áhersluatriða í Sóknaráætlun 20/20 og er um er að ræða samantekt sem beindi sjónum að ástandi fjarskipta á Vesturlandi – sérstaklega í hinum dreifðu byggðum.

Niðurstaðan sýnir að margt hafi áunnist síðustu ár en víða er langt í land með að nettengingar og önnur fjarskipti séu viðunandi. Margir staðir njóta ekki þeirrar lágmarks netþjónustu sem tilskilin er í Fjarskiptaáætlun og víða úti á landi hefur „markaðurinn“ reynst ófær um að veita þá þjónustu sem reiknað var með.